

Stan realizacji zadań oświatowych

w GMINIE PIENIEŻNO

w roku szkolnym 2022/2023

Pieniężno, 26 października 2023 rok

CHARAKTERYSTYKA SEKTORA OŚWIATY W GMINIE PIENIĘŻNO

w roku 2022/2023

Gmina Pieniężno – jako jednostka samorządu terytorialnego – jest organem prowadzącym jedną szkołę podstawową z oddziałem przedszkolnym oraz zespół szkolno-przedszkolny w skład, którego wchodzi szkoła podstawowa i przedszkole - obie placówki umiejscowione w oddzielnych budynkach w Pieniężnie. Ten rok jest pierwszym rokiem, w którym oświata funkcjonuje w takim schemacie organizacyjnym. Od 1 września 2022 r. zamknięte zostały dwie szkoły: Szkoła Podstawowa w Pakoszach i Szkoła Podstawowa w Piotrowcu.

Wszystkie informacje, podane w tym sprawozdaniu a dotyczące szkół, są z dnia 30 września 2022 r. (chyba, że zostanie to zaznaczone inaczej).

Szkoła Podstawowa im. Świętego Jana Pawła II w Lechowiu liczyła 32 uczniów i 7 wychowanków przedszkolnych. Łączone były klasy II z III, IV z V i VI z VII. Zajęcia dydaktyczne prowadziło 14 nauczycieli (w tym jeden na urlopie zdrowotnym) i było zatrudnionych 7 pracowników niepedagogicznych – obsługi (3,15 etatu).

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym funkcjonowały dwie placówki – szkoła podstawowa i przedszkole: Szkoła Podstawowa im. Ziemi Warmińskiej w Pieniężnie liczyła 295 uczniów w 17 oddziałach a do Przedszkola Publicznego uczęszczało 138 wychowanków do 6 oddziałów. Zajęcia dydaktyczne w ZS-P prowadziło 49 nauczycieli i było zatrudnionych 24 pracowników niepedagogicznych (w tym jedna pomoc do dzieci ukraińskich) – obsługi (22,32 etatu).

Dane ilościowe podane poniżej odnoszą się do września 2022 roku ujęte w SIO (dane do wyliczeń subwencyjnych) i w trakcie roku szkolnego ulegały zmianom:

1) w przedszkolu było:

- 6 oddziałów (powyżej 5-ciu godzin),
- 138 przedszkolaków (40 w tzw. „0” i 98 młodszych; maksymalna ilość miejsc 150; średnio 23 wychowanków na oddział),

a w jedynym oddziale przedszkolnym (5-cio godzinny) przy szkole wiejskiej było 7 przedszkolaków: 2 objętych obowiązkowym rocznym przygotowaniem i 5 młodszych w wieku 3 - 5 lat (maksymalna ilość miejsc 25; średnio 7 wychowanków na oddział).

W sumie, w gminie, zmniejszyła się liczba wychowanków o 1 w stosunku do poprzedniego roku szkolnego a ilość oddziałów pozostała na tym samym poziomie – 7.

2) w dwóch szkołach podstawowych łącznie było (dane dotyczą klas I - VIII):

- 25 klas szkolnych –spadek o 9 oddziałów w stosunku do poprzedniego roku szkolnego, w tym 17 oddziałów w szkole miejskiej o średniej liczebności około 18 uczniów i 8 klas w szkole wiejskiej o średniej liczebności 4 uczniów na oddział - w szkole wiejskiej były klasy liczące od 2 do 6 uczniów. Tworzono tam oddziały łączone, które mogły mieć tylko niewielką część zajęć wspólnych wyznaczonych ustawą.

Zatem, do szkół podstawowych uczęszczało 327 uczniów. To kolejny spadek w ciągu ostatnich lat. Rok do roku liczba uczniów zmniejszyła się o 37. Średnio w naszej gminie przypada 13 uczniów na oddział.

Tabela nr 1. Dane zbiorcze z 30.09.2022

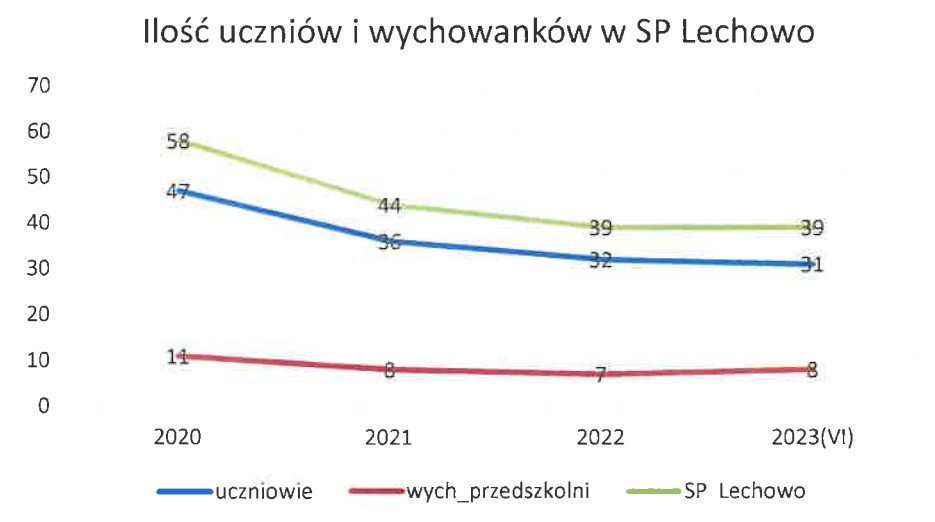
Nazwa szkoły	Ilość uczniów	Ilość wychowanków/w tym 6-latków	Ilość klas/oddziałów	Ilość nauczycieli	Średnia liczebność klas szkolnych	Ilość uczniów z niepełnosprawnością
SP Lechowo	32↓	7↓/2↓	8 i 1 oddz. przedszkolny	8 pełnozatrud., 5 w niepełnym wymiarze; dodatkowo 1 na urlopie zdrowotnym	4 ↓	3
SP Pieniężno	295↑	-	17	32 pełnozatrud., 5 w niepełnym wymiarze, dodatkowo 2 na urlopie zdrowotnym	18 uczniów	14↑
Przedszkole Pieniężno	-	138/40↓	6	9 pełnozatrud.	23 wychow.	2↓

↑ - wzrost w stosunku do ubiegłego roku szkolnego

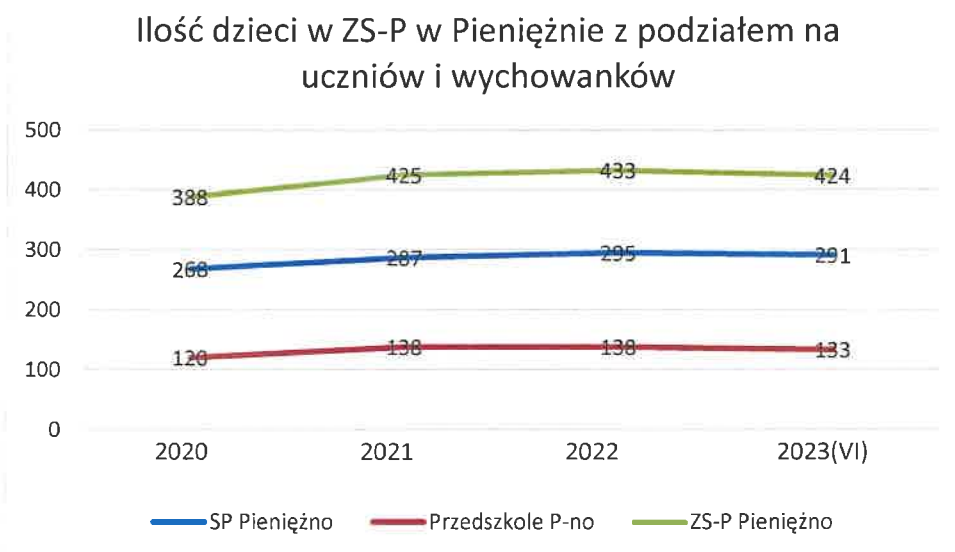
↓ - spadek w stosunku do ubiegłego roku szkolnego

Zmiany demograficzne w Gminie Pieniężno na przestrzeni ostatnich czterech lat (IX_2020, IX_2021, IX_2022, VI_2023) prezentują trzy poniższe wykresy:

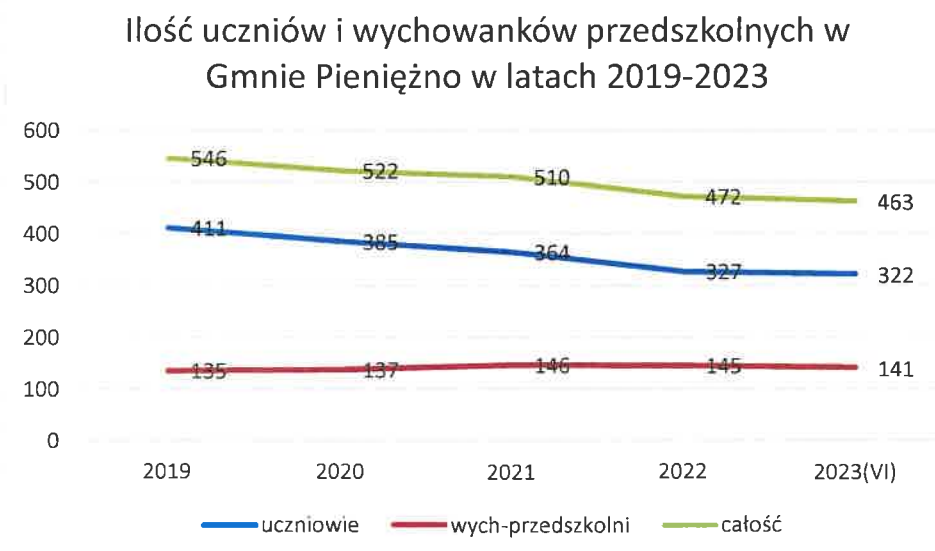
Wykres nr 1. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

Wykresy nr 2. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

Wykresy nr 3. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

Szkoły i przedszkole są jednostkami organizacyjnymi Gminy działającymi w formie jednostek budżetowych, których zasady gospodarki finansowej regulują odrębne przepisy.

Bezpośredni nadzór nad działalnością publicznych szkół i placówek oświatowych pełni Gmina Pieniężno (w sferze utrzymania finansowego) i Kuratorium Oświaty w Olsztynie (w dziedzinie dydaktyki, wychowania i opieki nad dziećmi - między innymi opiniuje arkusze organizacyjne szkół, bierze udział w wyborze dyrektora szkoły, oceniania pracę dyrektora szkoły, nadaje stopnie awansu zawodowego nauczycieli, itp.).

Baza lokalowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnego i szkoły w Lechowie w stosunku do poprzedniego roku szkolnego nie zmieniła się.

Wojna na Ukrainie również wpływała na nasz system oświaty. Związane to było głównie z ciągle zmieniającą się ilością uchodźców w szkole. Część dzieci opuszczała nasz kraj, potem powracała. We wrześniu 2022 r. było 2 uczniów i 5-ro wychowanków z Ukrainy (w grudniu 3 uczniów a w czerwcu znowu 2). Wszystkie dzieci uczęszczały na zajęcia do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pieniężnie. Zwiększenie zadań związanych z pojawieniem się uchodźców było rekompensowane Gminie dotacją z Funduszu Pomocy.

3. PROCES NAUCZANIA I WYRÓWNYWANIA SZANS EDUKACYJNYCH

Ósmoklasiści po raz piąty pisali egzamin końcowy z trzech przedmiotów. Poniższa tabela przedstawia średnie wyniki ósmoklasistów.

Tabela nr 3. Średnie wyniki z egzaminów ósmoklasisty w 2023

	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki	Ilość uczniów zdających
SP Lechowo	44%	61%	X	50%	5
SP Pieniężno	65%	42%	61% (39 ucz.)	73 % (7 ucz.)	46
Gmina	63%	44%	61%	63%	51
powiat	60%	48%	63%	46%	---
województwo	62%	48%	62%	52%	---
kraj	66%	53%	66%	53%	---

Najlepsi uczniowie klas IV – VIII wyróżniający się w nauce, otrzymali świadectwa z wyróżnieniem (średnia z wszystkich przedmiotów nie niższa niż 4,75 oraz wzorowe lub bardzo dobre zachowanie). Najwyższą średnią miała uczennica klasy VI Szkoły Podstawowej w Lechowie -5,67.

Tabela nr 4. Ilość uczniów, którzy otrzymali świadectwo z wyróżnieniem w roku 2022/23

Nazwa szkoły	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
SP Lechowo	2	1	1	2	0
SP Pieniężno	23	14	10	0	13
Razem	25	15	11	2	13

Jak co roku również przyznano Nagrodę Burmistrza dla najlepszych absolwentów. W tym roku tytuł Złotego Absolwenta 2023 otrzymała trójka uczniów ze Szkoły Podstawowej w Pieniężnie - jest to najwyższe wyróżnienie uczniów kończących naukę w szkołach prowadzonych przez Gminę Pieniężno.

Uczniowie, w trakcie roku mieli możliwość korzystać z różnego typu zajęć oferowanych przez szkoły (w formie zajęć rozwijających, wyrównawczych, sportowych, warsztatów czy też konsultacji).

W roku szkolnym 2022/23 w konkursach kuratorskich (najważniejszych dla ucznia ponieważ laureaci są zwolnieni z części egzaminu) brali udział uczniowie Szkoły Podstawowej w Pieniężnie. Jeden uczeń zdobył tytuł laureata (z j. niemieckiego) a drugi był finalistą (z chemii). Tytuł laureata (z j. niemieckiego) zdobyła również uczennica Szkoły Podstawowej w Lechowie (dwoje laureatów z tych szkół przygotowywała ta sama nauczycielka).

Dodatkowo uczniowie brali udział w różnych innych konkursach, zawodach i wycieczkach.

Szkoła Podstawowa w Lechowie, jak co roku, brała udział w Mistrzostwach województwa piłki siatkowej (dwójki (8 ucz.), trójki (10 ucz.) i czwórki (8 ucz.)). Uczniowie tej szkoły brali udział też w imprezach organizowanych przez szkołę (choinka szkolna, inauguracja sportowego roku szkolnego), Stowarzyszenie „Lechowianie” (projekt sportowy Mała Szkoła -Duży Sukces) i MDK (Konkurs plastyczny – kartka bożonarodzeniowa.). Uczniów tej szkoły nie zabrakło w Kangurze matematycznym, w turniejach wiedzy (Turniej wiedzy ogólnej Omnibus Szkolny). Dodatkowo szkoła zorganizowała wycieczki turystyczno-krajoznawcze: do Elbląga i Lidzbarka Warmińskiego. Średnio w roku szkolnym na 1 ucznia przypadały dwie wycieczki poza gminę i jedna lokalna.

Szkoła Podstawowa w Pieniężnie organizowała konkursy na poziomie szkolnym i gminnym (recytatorskie, plastyczne, festiwale piosenki, akcje wolontariatu, wiedzy w sumie w ponad 40 imprez). Ponadto brała udział w różnorodnych projektach ogólnopolskich (m.in. Szkoła przyjaciół Kopernika, Aktywni -Błękitni, My energii dużo mamy, zagrożenia pokonamy, Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci, Zbieraj baterie i telefony, Pszczoły na Warmii). Uczniowie tej szkoły odnosili

również sukcesy w powiatowych zawodach piłki nożnej chłopców w dwóch kategoriach wiekowych – 2 razy II miejsce i 2 razy III miejsce. W wojewódzkim konkursie na gazetkę dotyczącą M. Kopernika szkolna drużyna zdobyła I miejsce, w powiatowym Pięcioboju Ratowniczym – I miejsce, w IX ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Jacka Kaczmarskiego zespół w Drodze zdobył II miejsce. To tylko wycinek osiągnięć uczniów szkoły w Pieniężnie.

Szkoła dodatkowo zorganizowała prawie 100 wycieczek klasowych, szkolnych (krajoznawczych, przedmiotowych, do kina i teatru, różnych warsztatów). Średnio w roku szkolnym na 1 ucznia przypadło 13 wycieczek poza gminę i prawie 3 lokalne – na terenie gminy.

Promocja uczniów w Szkole Podstawowej w Lechowiu wynosiła 100% i 99% w Szkole Podstawowej w Pieniężnie.

5. FINANSOWANIE OŚWIATY

Finansowanie szkół podstawowych jest częściowo refundowane przez państwo w formie subwencji oświatowej i różnych dotacji. Pozostałe zadania (takie jak dowożenie uczniów do szkół, zajęcia rozwijające, wyrównawcze i sportowe) realizowane są tylko z dochodów własnych gminy.

Zasadniczym czynnikiem kształtującym wysokość subwencji oświatowej jest liczba uczniów w poszczególnych typach szkół i placówek, a ponadto struktura zatrudnienia nauczycieli. Szczegółowe zasady naliczania subwencji oświatowej określone są corocznie w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki.

W roku 2022 subwencja oświatowa dla Gminy Pieniężno była na poziomie **4 566 826** (plan), a na rok 2023 – **4 842 065** (plan), co na rok szkolny **2022/23** daje proporcjonalnie kwotę **4 750 318** zł.

Subwencja ta sukcesywnie maleje mimo wzrostu wartości przypadającej na statystycznego ucznia. Jest to związane ze zmniejszaniem się ilości uczniów w naszej Gminie (subwencja w 2020 r. była liczona na 385 uczniów w tym 15 niepełnosprawnych o zwiększonej kwocie subwencji na ucznia, w 2021 r. na 364 uczniów w tym 11 niepełnosprawnych, a w 2022 r. było 327 uczniów i 19 niepełnosprawnych – wykres nr 3).

W roku budżetowym 2022 wydzielono z subwencji oświatowej środki na kształcenie specjalne w wysokości 348 838 zł, a w 2023 – 529 351 zł., co w roku szkolnym 2022/23 dało kwotę około 469 tys. zł. Były one przeznaczone na wydatki ściśle związane z realizacją zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ujęte w subwencji oświatowej (w szkole i przedszkolu).

W trakcie roku szkolnego 2021/22 subwencja wzrastała (częściowo do realizacji w roku szkolnym 2022/23) wraz ze zwiększeniem zadań realizowanych przez samorzady a narzucanych przez rząd. Gmina Pieniężno dostała następujące dodatkowe środki subwencyjne:

- 147 404 zł z tytułu podwyżek wynagrodzenia nauczycieli od maja 2022 r. (kwota przypadająca na rok szkolny 2022/23 to 73 702 zł),
- 42 016 zł z tytułu zatrudnienia specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej od 1 września 2022 r.,
- 18 736 zł z tytułu zmian w awansie zawodowym od 1 września 2022 r.,
- 36 135 zł rekompensata z tytułu wypłaty odpraw dla zwalnianych nauczycieli w poprzednim roku szkolnym (50% wnioskowanej kwoty).

Wyżej wymienione dodatkowe kwoty spowodowały podniesienie wielkości subwencji na rok szkolny 2022/23 do kwoty ponad **4,9 mln zł**.

Dodatkowo gmina wydatkowała środki (poza subwencją oświatową) na inne zadania związane z prowadzeniem szkół. Część z nich pochodziła ze środków państwa w formie dotacji, a część z dochodów własnych.

Zadania dotowane przez państwo w formie różnych programów rządowych w roku szkolnym 2022/23:

- dotacja przedszkolna (na prowadzenie przedszkoli i oddziałów przedszkolnych)– około **152 539 zł** (144 576 zł – realizacja w 2022 r., 157 520 zł – plan na 2023 r.),
- darmowe podręczniki, materiały edukacyjne, do nauki języka obcego i ćwiczeń– **35 464 zł** (w 2022 r.),
- rekompensata związana z przyjęciem dzieci z Ukrainy za okres IX'22 -VIII'23 z Fundusz Pomocy w kwocie 89 300 zł,
- stypendia socjalne – objęto nimi 97 uczniów szkół różnego typu (w roku szkolnym 2022/23 wydano na to zadanie w sumie **108,1 tys. zł** w tym 10% tej kwoty stanowiły środki własne).

W roku 2023 (za rok 2022) Gmina nie wypłaciła jednorazowego dodatku wyrównującego. Nauczyciele, na wszystkich poziomach awansu zawodowego, osiągnęli wymagane średnie wysokości.

Inne zadania, które realizowała Gmina w ramach zadań oświatowych to:

- pomoc w formie dożywiania w szkołach (realizuje MGOPS)
- dowożenie uczniów do szkół gminnych – koszt w roku szkolnym 2022/23 - **433 tys. zł** (dowóz do szkół gminnych) oraz dodatkowo dowóz 5 uczniów niepełnosprawnych do szkół spoza gminy - koszt **163 tys. zł**.

- opłaty za wychowanie przedszkolne za wychowanków naszej gminy – **63 847 zł.** (w tym samym okresie **pozyskaliśmy kwotę 86 350 zł** od innych gmin, których mieszkańcy uczęszczali do naszego przedszkola).

W roku szkolnym 2022/2023 szkoły, na odpowiednich etapach edukacji, na realizację swoich statutowych zadań wydatkowały następujące kwoty:

- przedszkola i oddział „0” w szkole w Lechowie - **1 977 657 zł** (z czego około **153 tys. zł** dotacji przedszkolnej i **369 tys. zł** subwencji oraz ponad **1,4 mln zł** środków własnych),

- szkoły podstawowe bez „0” – **7 340 119 zł** - (w tym subwencja **4,5 mln zł** + dotacje **125 tys. zł** + środki własne prawie **2,5 mln zł**) – *spadek o ponad pół miliona w stosunku do ubiegłego roku szkolnego, w którym funkcjonowały 4 szkoły podstawowe i były dużo niższe koszty osobowe (dwie podwyżki minimalnych wynagrodzeń nauczycieli i obsługi w roku szkolnym 2022/23. W sumie gdybyśmy prowadzili nadal szkoły w Pakoszach i Piotrowcu to kosztowało by Gminę dodatkowo ponad 2 mln. zł).*

Podsumowując, koszty prowadzenia szkół i przedszkoli w naszej gminie to kwota ponad **9 mln 300 tys. zł**, przy czym, po odjęciu subwencji i dotacji, na prowadzenie ich Gmina musiała dołożyć jeszcze środki własne w wysokości około **3,9 mln zł**. Kwota ta zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku o 500 tys. zł. Średni koszt edukacji ucznia w naszych szkołach kształtuje się od 20 do 40 tys. w stosunku rocznym (a standard A subwencji na ucznia w 2022 roku wyniósł 6 081,32 zł a w 2023 r. 6 898,69 zł) i przedszkolaka w wysokości 11 -14 tys. zł.

Do w/w kosztów należy dodać wydatki związane z wykonaniem innych zadań, ściśle związanych z funkcjonowaniem szkół a nieobjętych refundacją (np. zapewnienie dowozu uczniów do szkół - prawie 600 tys. zł, dopłatę do stypendiów w wysokości 10% - 10 tys. zł, itp.), a zatem koszty tych zadań są też pokrywane z dochodów własnych gminy (bez subwencji i dotacji). Te zadania zwiększają dodatkowo obciążenie gminy z tytułu wykonywania zadań, ogólnie zwanych oświatowymi.

Opracowała: *Teresa Krysiuk*

samodzielne stanowisko ds. oświaty

T. Kupiński

